

«Bienvenus aux défenseurs de la planète». An dat zweet Schëld, do steet drop: «Nous ne pourrons pas dire à nos enfants que nous ne le savions pas». Et ass elo Zäit zesummenzestoen. Et ass elo Zäit, déi Dynamik opzehuelen. Et ass elo Zäit, e Klimakonsens ze hunn, fir dës grouss Aufgaben zesummen ze léisen!

Ech soen Iech Merci.

► **Plusieurs voix.**- Très bien!

► **M. Mars Di Bartolomeo, Président.**- Merci och der Madamm Minister. Mir sinn domat um Enn vun der Diskussioun ukomm.

Motion

Mir hunn eng Motioun virleien. Eenzel Kollegen hu schonn an hirer Interventioun dozou Stellung bezunn. D'Regierung huet och Stellung bezunn.

Ass gewënscht, nach eng Kéier drop zréckzekommen?

(Négation)

Dat ass net de Fall.

Da kéinte mer zur Ofstëmmung iwwert d'Motioun iwwergoen.

Vote sur la motion 1

Fir d'Éischt déi perséinlech Stëmmen. Dann d'Procuratiounen. An d'Ofstëmmung ass elo eriwuer.

Mir hunn 32 Jo-Stëmmen, 3 Nee-Stëmmen a 25 Enthaltungen.

Ont voté oui: MM. Marc Angel (par M. Roger Negri), Frank Arndt, Alex Bodry, Mmes Taina Bofferding, Tess Burton, M. Yves Cruchten, Mme Claudia Dall'Agnol, MM. Mars Di Bartolomeo, Georges Engel, Franz Fayot, Claude Haagen (par Mme Cécile Hemmen), Mme Cécile Hemmen et M. Roger Negri;

MM. Guy Arendt (par M. Eugène Berger), André Bauler, Gilles Baum, Mme Simone Beissel (par M. Gilles Baum), M. Eugène Berger, Mme Anne Brasseur (par M. André Bauler), M. Lex Delles, Mme Joëlle Elvinger, MM. Gusty Graas, Max Hahn, Alexander Krieps, Edy Mertens et Mme Lydie Polfer (par M. Lex Delles);

MM. Claude Adam, Gérard Anzia, Henri Kox, Mmes Josée Lorsché, Viviane Loschetter et M. Roberto Traversini.

Ont voté non: MM. Gast Gibéryen, Fernand Kartheiser et Roy Reding (par M. Fernand Kartheiser).

Se sont abstenus: Mmes Diane Adehm, Sylvie Andrich-Duval, Nancy Arendt, MM. Emile Eicher, Félix Eischen, Léon Gloden, Jean-Marie Halsdorf, Mmes Martine Hansen, Françoise Hetto-Gaasch, MM. Aly Kaes (par M. Paul-Henri Meyers), Marc Lies, Mme Martine Mergen (par M. Marcel Oberweis), M. Paul-Henri Meyers, Mme Octavie Modert, MM. Laurent Mosar, Marcel Oberweis, Gilles Roth, Marco Schank (par M. Félix Eischen), Marc Spautz, Serge Wilmes, Claude Wiseler (par M. Gilles Roth), Michel Wolter et Laurent Zeimet;

MM. Serge Urbany et David Wagner.

Domat ass d'Motioun ugehall.

Mir géifen zum nächste Punkt iwwergoe vun eisem Ordre du jour. An dat ass de Projet 6834, en Accord tëschent den EU-Memberlänner an Island am Kader vum Kyoto-Accord. An d'Wuert huet direkt de Rapporteur, den Henri Kox.

7. 6834 - Projet de loi portant approbation de l'Accord entre l'Union européenne et ses États membres, d'une part, et l'Islande, d'autre part, concernant la participation de l'Islande à l'exécution conjointe des engagements de l'Union européenne, de ses États membres et de l'Islande au cours de la deuxième période d'engagement du Protocole de Kyoto à la Convention-cadre des Nations Unies sur les changements climatiques, signé à Bruxelles, le 1er avril 2015

Rapport de la Commission de l'Environnement

► **M. Henri Kox** (déi gréng), rapporteur.- Merci, Här President. Ech wëll et och kuerz maachen. No fënnef Stonnen Debatt iwwer Klimawandel ass dat hei e wichtegen Accord, dee mer tëschent Island an der Europäescher Unioun hunn. Mir huelen Island - wéi mer virdu gesot hunn, mir sollen d'Leit mat an d'Boot huelen -, hei hëlt d'Europäesch Kommissioun

Island mat an d'Boot. Dat heescht, Island gëtt gradesou behandelt wéi en europäescht Land, an dës am Kader vum Amendement de Doha. Dat ass do, wou ratifizéiert gouf, dass den zweete Kyoto-Protokoll weidergeet, dat heescht d'Échéance 2013 bis 2020.

De Statsrot hat näischt bäizefügen. Mir haten an der Kommissioun - wéini?, elo muss ech séier kucken - eng unanime Zoustëmmung zu dësem Projet. Dofir géif ech och hei den Accord vun der grénger Fraktioun direkt matbréngen, soudass mer dësen Accord och kënnen hei dann unhuelen, soudass mer Island mat an d'Boot huele vun der EU.

Merci.

► **Plusieurs voix.**- Très bien!

► **M. Mars Di Bartolomeo, Président.**- Wow! Dat war bal ze séier.

(Hilarité)

Ech war ee Moment ofgelenkt ginn. D'Wuert huet direkt den Här Marcel Oberweis.

Discussion générale

► **M. Marcel Oberweis** (CSV).- Merci, Här President, fir d'Wuert. Ech wollt dem Henri Kox och Merci soe fir de Rapport. Dee war jo schréfflech a mëndlech ganz kuerz gehalen. Mir si frou, dass Island mat an dat Boot eraklëmmt, wéi hie gesot huet. A mir hunn och dann e Partner, deen eis de Wee ka weisen, wéi een honnert Prozent dekarboniséiert ka sinn. Also eisen Accord vun der CSV kënnt gär hei eran!

► **M. Mars Di Bartolomeo, Président.**- Merci. An da ginn ech dovun aus, dass den Här Roger Negri och den Accord bréngt vun der LSAP an den Här Max Hahn den Accord vun der DP.

► **Une voix.**- Jo.

► **M. Mars Di Bartolomeo, Président.**- Ass dat esou? An den Här Fernand Kartheiser fir d'ADR.

(Hilarité et interruption)

Voilà, dann, géif ech soen, hätte mer alleguer eisen Accord ginn. An ech ginn dervun aus, dass d'Regierung och hiren Accord gëtt?

Prise de position du Gouvernement

► **Mme Carole Dieschbourg, Ministre de l'Environnement.**- Jo!

► **M. Mars Di Bartolomeo, Président.**- Voilà, da kënnen mer ofstëmmen.

(Hilarité)

Vote sur l'ensemble du projet de loi 6834 et dispense du second vote constitutionnel

D'Ofstëmmung fänkt un. Fir d'Éischt déi perséinlech Stëmmen.

► **M. Alex Bodry** (LSAP).- Vlächcht kënnt Der eis och scho soen, wéi d'Resultat ass.

(Hilarité)

► **M. Mars Di Bartolomeo, Président.**- D'Procuratiounen. An d'Ofstëmmung ass elo eriwuer.

An - jo, et wär awer gewot gewiescht - 58-mol Jo an 2 Abstentionen.

Ont voté oui: Mmes Diane Adehm, Sylvie Andrich-Duval, Nancy Arendt, MM. Emile Eicher, Félix Eischen, Léon Gloden, Jean-Marie Halsdorf, Mmes Martine Hansen, Françoise Hetto-Gaasch, MM. Aly Kaes (par Mme Nancy Arendt), Marc Lies, Mme Martine Mergen (par M. Marcel Oberweis), M. Paul-Henri Meyers, Mme Octavie Modert, MM. Laurent Mosar, Marcel Oberweis, Gilles Roth, Marco Schank (par M. Laurent Mosar), Marc Spautz, Serge Wilmes, Claude Wiseler (par Mme Octavie Modert), Michel Wolter et Laurent Zeimet;

MM. Marc Angel (par M. Roger Negri), Frank Arndt, Alex Bodry, Mmes Taina Bofferding, Tess Burton, M. Yves Cruchten, Mme Claudia Dall'Agnol, MM. Mars Di Bartolomeo, Georges Engel, Franz Fayot, Claude Haagen (par Mme Claudia Dall'Agnol), Mme Cécile Hemmen et M. Roger Negri;

MM. Guy Arendt (par M. Gusty Graas), André Bauler, Gilles Baum, Mme Simone Beissel (par M. Eugène Berger), M. Eugène Berger, Mme Anne Brasseur (par Mme Joëlle Elvinger), M. Lex Delles, Mme Joëlle Elvinger, MM. Gusty Graas, Max Hahn, Alexander Krieps, Edy Mertens et Mme Lydie Polfer (par M. Lex Delles);

MM. Claude Adam, Gérard Anzia, Henri Kox, Mmes Josée Lorsché, Viviane Loschetter et M. Roberto Traversini;

MM. Gast Gibéryen, Fernand Kartheiser et Roy Reding (par M. Fernand Kartheiser).

Se sont abstenus: MM. Serge Urbany et David Wagner.

Domat ass de Projet ugehall.

Ass d'Chamber bereet, d'Dispens vum zweete Vott ze ginn?

(Assentiment)

Dann ass dat esou décidéiert.

Mir géifen dann zum nächste Projet iwwergoen, de Projet 6771, eng Ofännerung vum Offallgesetz. D'Wuert huet direkt den Här Gérard Anzia. An ech muss soen, d'Lat ass héich geluecht.

(Hilarité)

8. 6771 - Projet de loi modifiant la loi modifiée du 21 mars 2012 relative aux déchets

Rapport de la Commission de l'Environnement

► **M. Gérard Anzia** (déi gréng), rapporteur.- Här President, Dir Dammen an Dir Hären, dat do ass net ze toppen. Wann ech elo just soen: „Kuckt de schréffleche Rapport!“, dat wier déi kierzte Form, dat wëll ech awer elo wierklech hei net soen. Zwéi Wierder just zu der Modifikatioun zu der Loi modifiée eben zum Déchets-gesetz.

Mir hunn de 27. Januar dës Joer ugefaangen a mir hu mam Rapport den 28. Oktober opgehalen. Do dertëscht déi Daten, déi liest Der wann ech gelift, déi stinn am Rapport dran.

Ëm wat geet et? Et waren Erreurs matériels am Déchetsgesetz vun 2012 dran, déi verschidden Applikatiounen eben net méiglech gemaach hunn, an dofir sinn déi Ännerungen elo virgeholl ginn.

Et waren och zwou Opposition-formellen do vum Statsrot. Eng betrëfft a sech den Accès op Installatiounen, och bei Leit doheem, wou awer och d'Avisé vun de Chambres des Salariés, de l'Agriculture, vun der Chambre des Métiers an der Chambre de Commerce ëmmer erëm déiselwecht Uleessen do monéiert hunn, dass eben dann d'Propriété privée oder de Respect vun der Vie privée a sech misst awer de Primat hunn. Deem ass an der Kommissioun Rechnung gedroe ginn, soudass deen Artikel erausgeholl ginn ass aus dem Gesetzestext.

Da war eng zweet Opposition formelle do, déi betrëfft a sech den Transport vun den Déchets nationaux, déi an engem Règlement grand-ducal geregelt si ginn. Mir wollten hei en Hiweis maache vum Gesetzestext op de Règlement grand-ducal. Och do krute mer e Refus. Deem hu mer Rechnung gedroen, soudass mer deen Artikel och net am Gesetzestext erëmfannen.

Ënnert dem Stréch, wa mer dat dann haut stëmmen, da wäert vun dann un, wann et publizéiert ass, de Knätsch an d'Natur werfen 49 Euro kaschten, e Pneu hannerloossen 145 Euro, a bei enger Dreckstut, do gëtt dann d'Differenz gemaach, ob se eidel oder voll ass: eidel 49 Euro a voll 145 Euro géif dann den Avertissement taxé kaschten.

Fir all aner Detailer géif ech hiweisen op de schréffleche Rapport an ech soen Iech Merci fir d'Nolauschteren.

► **M. Mars Di Bartolomeo, Président.**- Merci dem Här Rapporteur. Dann huet den Här Laurent Zeimet sech zu Wuert gemellt. An hien huet et och direkt.

Discussion générale

► **M. Laurent Zeimet** (CSV).- Merci, Här President. Dir Dammen an Dir Hären, Merci och dem Rapporteur fir säi mëndlechen an och säi schréffleche Rapport. Mir haten e bësse bedauert, datt am schréffleche Rapport d'Avisen net all zu Wuert komm waren. En huet dat elo nogeholl. Dofir och da villmools Merci.

Vum eigentleche Gesetz, wat déposéiert ginn ass, ass net méi allze vill iwwreg bliwwen. Dat huet den Här Anzia elo resuméiert. Mir si mat deem, wat iwwreg bliwwen ass, dann och d'accord. Dat wëlle mer awer kloer soen. A mir freeën eis dann och, datt mer nei Méiglechkeete kréien, datt mer déi kleng Lästegkeeten, déi bei munchen zur Gewunnecht gi sinn, fir dat eent oder dat anert op de Buedem ze geheien, datt mer dat dann och kënnen ënner Strof stellen.

Ech mengen, vill vun Iech sinn och allgemeng ënnerwee a kennen et, besonnesch nach verstärkt elo, nodeems mer an de Cafén net méi dierfe fëmmen an an de Restaurants, an d'Leit dat natierlech virun der Dier maachen. A wa se net wëssen, wat se mat hirem Stomp solle maachen, geheie se en op de Buedem. Dat mécht eis alleguer vill Misär. Dofir kann een nëmmen hoffen, datt dat hei eng ofschreckend Wierkung da kritt, genausou wéi fir déi, déi net fëmmen, mä vlächcht dann éischter knätschen.

Ech wollt just nach eng Remarque maachen. D'Landwirtschaftskummer huet sech och Suerge gemaach, ob dann am Februar d'Buerg-

brenne ka stattfannen. Vlächcht kann ee vun der Regierung d'Leit berouegen, datt mer awer net mussen op déi Traditioun verzichten. Ech si sécher, datt dat a kengem sengem Intérêt ass.

Da wollt ech just vun der Geleeënheet profitéieren: Ech kommen aus enger sympathescher Gemeng, wéi Der wësst, wou mer de leschte Freiden en neit Offallreglement...

(Interruption)

Jo, mä ech kommen net aus Ärer.

...en neit Offallreglement gestëmmt hunn. Dat huet vill Aarbecht kascht an den Här Graas huet déi Aarbecht bei eis koordinéiert. Ech wollt just wëssen, ob d'Regierung en Iwwerbléck huet, wéi vill Gemengen elo en neit Reglement op Basis vum Gesetz vun 2012 scho geholl hunn an ob et net och wëschenswäert wier - dat muss..., wann Der d'Äntwert elo haut net hutt, verstinn ech dat -, mä ob et net awer och wëschenswäert wier, fir vlächcht e Reglement type fir d'Gemengen op de Wee ze ginn, fir de Fall wou et dat nach net géif ginn.

An da soll jo haut d'Diskussioun lancéiert ginn iwwert den neie Plan de gestion vun den Déchets: ob do vlächcht e bësse kann eppes gesot ginn iwwert déi Ligne directrice, déi d'Regierung da bei deenen Diskussiounen an deenen nächste Méint wëllt virginn.

Villmools Merci, an nach eng Kéier den Accord vun eiser Fraktioun.

► **M. Mars Di Bartolomeo, Président.**- Merci och. Nächste Riedner ass den Här Roger Negri.

► **M. Roger Negri** (LSAP).- Merci, Här President. Mir soen dem Rapporteur Gérard Anzia Merci a ginn och den Accord vun eiser Fraktioun. Merci.

► **M. Mars Di Bartolomeo, Président.**- Merci. An den Här Max Hahn.

► **M. Max Hahn** (DP).- Merci, Här President. Och ech géif dem Rapporteur gär fir d'Alleréischst Merci soe fir säi schréfflechen awer och säi mëndleche Rapport.

Ech denken, spéitstens duerch d'Akraafttreden an deene meeschte Gemenge vun dem käsch-tendeckenden Offallgesetz gesäit een awer ëmmer méi Dreck laanscht eis Stroossen an eise Gemengen. An dofir fannen ech dat heiten eng ganz, ganz gutt Saach, dass mer dat och penaliséieren. An ech géif vlächcht gläichzäiteg vun där heite Geleeënheet profitéieren, fir e klengen Appell un d'Gemengeverrieder ze maachen, fir och op strategesch sënnavolle Plaze vlächcht Dreckskëschten ze installéieren, fir de Leit och d'Méiglechkeet ze ginn, den Dreck ewechzegeheien.

Dës gesot, ginn ech den Accord vun eiser Fraktioun. Merci.

► **M. Mars Di Bartolomeo, Président.**- Merci. Soss keen ageschriwwene Riedner? Dann huet d'Madamm Ëmweltminister d'Wuert.

Prise de position du Gouvernement

► **Mme Carole Dieschbourg, Ministre de l'Environnement.**- Bon, ech mengen, ech kann heibleiwen. Ech soen och dann dem Här Gérard Anzia e grouse Merci fir de prezise mëndlechen an de gudde schréffleche Rapport.

Ech wëll dem Här Zeimet nach äntworten: D'Buergbrennen, do braucht Der Iech keng Suergen ze maachen. Ech géif awer d'Leit bidden, wierklech keng Pneuen an aner Sauerie mat ze verbrennen!

► **Plusieurs voix.**- Aah! Très bien!

► **Mme Carole Dieschbourg, Ministre de l'Environnement.**- An dann déi zweet Fro: Ech mengen, dass déi Circulaire misst ënnerwee sinn. Also mir sinn op jidde Fall...

(Interruption)

Déi Circulaire, déi Der ugeschwat hutt, dee Règlement type misst ënnerwee sinn, menges Wëssens. Merci.

A fir de Rescht soen ech Iech Merci fir d'Ënnerstëtzung.

► **M. Mars Di Bartolomeo, Président.**- Merci gesot. An da géife mer direkt zur Ofstëmmung iwwergoen, wann ech mech net iren. Dat ass esou.

Vote sur l'ensemble du projet de loi 6771 et dispense du second vote constitutionnel

Dann ass d'Ofstëmmung lancéiert. Déi perséinlech Stëmmen. D'Procuratiounen. D'Ofstëmmung ass elo eriwuer.

D'Gesetz ass mat 57 Jo-Stëmmen - keng Enthaltungen, keng Nee-Stëmmen - adoptéiert.

Résultat définitif après redressement: le projet de loi 6771 est adopté à l'unanimité des 58 votants.

Ont voté oui: Mmes Diane Adehm, Sylvie Andrich-Duval, Nancy Arendt, MM. Emile Eicher, Félix Eischen, Léon Gloden, Jean-Marie Halsdorf, Mmes

Martine Hansen, Françoise Hetto-Gaasch, MM. Aly Kaes (par M. Paul-Henri Meyers), Marc Lies, Mme Martine Mergen (par M. Félix Eischen), M. Paul-Henri Meyers, Mme Octavie Modert, MM. Laurent Mosar, Marcel Oberweis, Gilles Roth, Marco Schank (par M. Marc Spautz), Marc Spautz, Serge Wilmes, Claude Wiseler (par Mme Octavie Modert), Michel Wolter et Laurent Zeimet;

MM. Marc Angel (par M. Roger Negri), Frank Arndt, Alex Bodry, Mmes Taina Bofferding, Tess Burton, M. Yves Cruchten, Mme Claudia Dall'Agnol, MM. Mars Di Bartolomeo, Georges Engel, Franz Fayot, Claude Haagen (par Mme Cécile Hemmen), Mme Cécile Hemmen et M. Roger Negri;

MM. Guy Arendt (par M. Gusty Graas), André Bauler, Gilles Baum, Mme Simone Beissel (par M. André Bauler), M. Eugène Berger, Mme Anne Brasseur (par M. Max Hahn), M. Lex Delles, Mme Joëlle Elvinger, MM. Gusty Graas, Max Hahn, Alexander Krieps, Edy Mertens et Mme Lydie Polfer (par M. Lex Delles);

MM. Claude Adam, Gérard Anzia, Henri Kox, Mmes Josée Lorsché, Viviane Loschetter et M. Roberto Traversini;

MM. Gast Gibéryen, Fernand Kartheiser et Roy Reding (par M. Fernand Kartheiser).

Sidd Der bereet, d'Dispens vum zweete Vott ze ginn?

(Assentiment)

Merci. Dann ass dat esou décidéiert.

Da komme mer zum Projet de loi 6814 iwwert de Bau vun enger internationaler Schoul zu Déifferdeng. An d'Wuert huet d'Madamm Rapporteur, d'Madamm Josée Lorsché.

9. 6814 - Projet de loi relatif à la construction d'une école internationale à Differdange

Rapport de la Commission du Développement durable

► **Mme Josée Lorsché** (déi gréng), *rapportrice*.- Villmools Merci, Här President. Léif Kolleegeinnen a Kollegen, no engem laangen Nometteg am Zeeche vum Klimawandel komme mer dann zum Projet vun engem neie Lycée zu Déifferdeng, deen net onwichtig ass fir eist Land. Et ass de Projet de loi 6814. Eier ech op déi nei Infrastruktur kommen, wéilt ech awer kuerz erklären, wéisou et zum Choix vum Site fir dës Infrastruktur koum.

D'Décisioun, d'Stad Déifferdeng fir de Bau vum neie Lycée zrëckzebehalen, baséiert um Plan sectoriel directeur «Lycées», deen am Règlement grand-ducal vum 6. Januar 2006 définiert ass. De Plang deelt d'Land a véier Schoulpolen an, dee vum Zentrum, dee vum Norden, dee vum Osten an dee vum Süden, ëm deen et haut geet. E gesäit vir, dass sämtlech Formationen um Niveau vum Enseignement secondaire méiglechst a jiddwerengem vun deene véier Polen ugebuede ginn, virun allem, wann d'Schülerpotenzial et erlaabt an héich ass - natierlech mat Ausnam vun de Spezialformationen, déi a Lycéeën ugebuede ginn, wéi zum Beispill am Lycée technique agricole, am Lycée technique pour professions sociales et éducatives oder am Lycée technique hôtelier Alexis-Heck.

Obschonn all déi aner Formationen fir d'Schüler an d'Schülerinne vum Secondaire, wéi scho gesot, an deene véier Schoulpole sollen ofgehale ginn, muss ee feststellen, dass eng international Formation am Hibleck op e Baccalauréat européen oder international momentan just am Zentrum méiglech ass. Am Süde vum Land feelt et bis haut un esou enger Infrastruktur, un esou enger Ausbildung, trotz der ganz verschiddearten sproochlecher Situation vun deene Jonken, déi am Süde vum Land liewen.

Fir nëmme 40% vun deene Jugendlechen ass Lëtzebuergesch d'Mammesprooch, mat där si opgewuess sinn. Dat heescht, dass 60% vun de Schüler an enger anerer Sproochekultur grouss gi sinn. An et sinn och si, déi am meeschte mat Schoulproblemer oder Schoulversoe konfrontiert sinn. Net well dës jonk Leit manner intelligent wäer wéi hir Kollegen, mä well se duerch hir sproochlech Originen a ville Fächer benodelegt sinn. Dës Tatsaach huet d'Regierung mat deem Projet Rechnung gedroen, andeem se décidéiert huet, och am Süden en internationalen Unterrecht fir den Enseignement secondaire unzibidden.

Eng zweet Ursach natierlech, déi de Bau vun engem neie Lycée erfuerdert, ass de wuessende Bedarf un Infrastrukturen am Schoulberäich insgesamt als Resultat vun der demografescher Entwécklung a vun der Verlängerung vun der obligatorescher Schoulzäit ëm ee Joer.

Ech nennen e puer Zuelen an deem Kontext: Tëschent dem Schouljoer 2004-2005 an deem

vun 2013-2014 ass d'Schülerzuel am Secondaire ëm ganzer 20% geklommen, an zwar vun 33.965 Schüler op ganzer 40.623 Schülerinnen a Schüler. Dës rasant Entwécklung huet et mat sech bruecht ebe just, dass virun allem d'Schouletablissementer am Süde vum Land un hir Grenze gestouss sinn, an dass de Regierungsrot de 6. Juli 2007 décidéiert huet, en neie Lycée zu Déifferdeng opzerichten.

Domat war och dem Plan directeur sectoriel «Lycées» Rechnung gedroen. Dee gesäit ganz genee vir, dass d'Implantation vun engem neie Lycée net op der grenger Wiss, mä an engem CDA, engem Centre de développement et d'attraction, soll realiséiert ginn, dann awer och, dass d'Offer vum Enseignement secondaire dezentraliséiert muss ginn an der Entwécklung vun de Regione soll Rechnung droen - dat hu mer scho laang gefuerdert -, dass den Tissu urbain vun de Gemengen entwéckelt ginn, wat bedeit, dass eng Verdichtung innerhalb vun de groussen Uertschaften soll stattfannen. A schlussendlech steet och am Plan sectoriel «Lycées», dass eng gutt Ubanung un den öffentlichen Transport soll garantiert sinn. All dës Konditione si bei deem Projet de loi erfüllt.

Här President, eier ech zu der Beschreiwung vun der Infrastruktur kommen, wéilt ech och dat pädagogesch Konzept vum Lycée nach kuerz beschreiwen, well et sech hei jo net just ëm eng nei Infrastruktur handelt, mä ëm dat, wat an där Infrastruktur soll ugebuede ginn. Et ass en neit Konzept, dat op enger Décisioun vum Regierungsrot vum 31. Juli 2015 baséiert. Et gesäit en internationale Schoulparcours vir, deen am Cycle 2 vun der Grondschoul ufängt a mat engem europäesche Baccalauréat ophält, sief et an der Filière francophone, sief et an der Filière anglophone.

Doriwwer eraus gehéieren zum Konzept och Klasse vum Enseignement préparatoire an zousätzlech Klasse vum Cycle inférieure vum Enseignement secondaire technique, déi op eng Berufsausbildung virbereeden.

D'Gebai, wat mam Projet de loi vun haut soll finanziert ginn, ass awer ausschliesslech fir den Enseignement secondaire européen reservéiert. Déi reschtlech Klasse ginn an zwou temporären Infrastrukturen ënnerbruecht, déi éischt an direkter Proximité zum neie Lycée, do um Site, wou elo de Centre de recyclage sech befënnt, an déi zweet an der Hall de la Chiers, déi zu deem Zweck soll ausgebaut ginn. D'Klasse vum Fondamental wäerte weider an de besteende Schoulgebäier vun Déifferdeng funktionéieren. Ech denken, den Här Traversini weess Bescheid, wat do wäert op en zoukommen.

Obschonn d'Sproochevillfalt bei deem Modell am Mëttelpunkt steet, ginn déi klassesch Unterrechtssächer net vernoléisst a gi vu Mathematik, Chimie, Physik oder Philo bis hin zu Konscht, Musek, Theater a Sport.

Här President, ech kommen zu der Infrastruktur, déi mat deem Projet de loi finanziert gëtt. Global gesi geet et ëm d'Konstruktion vun engem Gebai fir maximal 800 Schüler, déi an 32 Klassen opgedeelt sinn. Plaz fir weider 600 Schüler gëtt et an den zwou zousätzlechen Infrastrukturen, déi ech virdrun erwänt hunn an déi net Objet si vun deem Projet de loi. Fir den Unterrecht selwer si 37 Klassenäil virgesinn, 15 Spezialsäll fir wëssenschaftlech Fächer a verschidden Atelierer. Dierneft solle Raim fir d'Administration, d'Sekretariat, d'Léierpersonal, d'Médecine scolaire, den Accueil, den Openthalt a fir d'Restauration entstoen, fir nëmmen déi ze nennen.

D'Sportshal besteet aus dräi Unitéiten a gëtt zentral an de Kär vum Gebai integréiert. Eng Piscine ass hei net virgesinn, well de Schwammunterrecht an der Schwämm vun Uewerkuer kann ofgehale ginn. Derbäi kënn e Sportsterain am Bauseberäich, nieft Schoulhaff, Grengflächen, 80 Parkplaze fir Vëloen, 7 Parkplaze fir Autoen - Dir gesitt, d'Vëloen hunn eng grouss Prioritéit -, an engem Quai fir véier Bussen.

Gebaut gëtt déi ganz Infrastruktur op enger Industrieërche, an zwar um sougenannte Plateau du funiculaire, engem neie Quartier vun Déifferdeng, dee sech um Bord vun der Stad befënnt an deen den Zentrum vun Déifferdeng mam Fousbann an Uewerkuer verbënnt. Dës Site zeechent sech doduerch aus, dass en a voller Entwécklung ass a mat der Implantation vu Geschäfte, Büroen, Wunnengen a Schoulen ëmmer méi attraktiv gëtt, natierlech och mat engem gudden Accès zum öffentlichen Transport.

Erlaabt mer zum Schluss nach e Wuert zum Energiekonzept, wat jo och haut schonn an anerem Diskussiounen zum Virschäi koum, wat bei funktionelle Gebäier wéi bei deem natierlech e groussen Défi duerstellt. Souwuel der Energieeffizienz wéi och der Produktion vun erneierbaren Energien ass hei Rechnung gedroe gi mat der Installation vu Fotovoltaik-Panneauen, déi eng Energieproduktion vun

140.000 kW an der Stonn assuréieren wäerten, enger natierlecher Ventilation, der Reduktion vun den techneschen Installationen op en absolute Minimum, enger optimaler Isolation vum Gebai an enger optimaler Notzung vun natierlechem Licht. Doriwwer eraus sollen d'Baumaterialien ekologesch Kritäre respektere. Ech erënneren un den Débat vu virun enger Stonn, wou de Minister Etienne Schneider op déi Materialien agaangen ass.

Nach e Wuert zum Budget, dee jo net grad onwichtig ass bei esou Gebailechkeeten. Fir de Bau, mä och fir méiglech Imprévue bei der Konstruktion si ganzer 71,7 Milliounen Euro virgesinn. Déi järelech Dépense fir d'Consommation, den Ennerhalt, d'Maintenance an d'Personalkäschte leie bei héichgerechent 6,667 Milliounen Euro d'Joer.

Zu den Aarbechte vun der Nohaltegkeetskommission bleift ze soen, dass mir bei deem Projet de loi séier duerch de Bësch waren. No deems den Nohaltegkeets- an Infrastrukturminister François Bausch de Projet de loi de 7. Mee 2015 déposiert hat, huet de Statsrot säin Avis de 6. Oktober 2015 eragereecht an hat keng eng Kritik un deem Projet de loi ze melen.

De 15. Oktober 2015 huet d'Nohaltegkeetskommission de Projet vun de Verrieder vun der Administration vun de Bâtiments publics gradesou wéi och vun de Verrieder vum Educationministère virgestallt kritt. An darselwechter Sëtzung huet d'Kommission sech mam Avis vum Statsrot befasst an den 12. November 2015 huet d'Kommission mäi Rapport eestëmmege uegeholl.

Ofschléissend wéilt ech souwuel de Beamten a Beamtinne vun deenen zwee Ministère grad wéi och de Memberen an der Sekretärin vun der Kommission e grouse Merci ausdrécken. Ech wéilt awer dann och nach am Numm vun der Kommission eise mëfre Member Aly Kaes eng gutt Besserung wënschen, an der Hoffnung, dass hie gläich nees mat voller Kraaft derbäi ass!

Domat hunn ech meng Aarbecht als Rapportrice ofgeschloss a soen lech villmools Merci fir Aert Interesse.

► **Une voix**.- Très bien!

► **M. Mars Di Bartolomeo**, *Président*.- Merci och der Rapportrice. A selbstverständlech schlësse mer eis alleguer deene Genéierungs-wësch un de Kolleg Aly Kaes un. Nächste Riedner ass den Här Serge Wilmes.

Discussion générale

► **M. Serge Wilmes** (CSV).- Merci, Här President. An och Merci villmools der Rapportrice, der Madamm Josée Lorsché, fir hire mëndlechen a schrëftleche Rapport. Ech ginn dem Josée Lorsché och recht, dass et u sech e wichtige Projet de loi ass. Et ass natierlech schued, dass mer deen elo zu scho méi spéider Stonn diskutéieren, well ech mengen, et ass awer ëmmer wichtig fir eng Region an och fir eng Gemeng, wa se eng Schoul gebaut kritt.

Hei ass et jo net nëmmen eng Primärschoul, hei ass et och e Lycée, a virun allem fir eng Gemeng, déi bis dohinner nach keen eegene Lycée hat, obwuel se déi drëttréisst Gemeng aus dem Land ass, wat ëmmer e bësse paradox ass. Si hat zwar ëmmer d'Annex vum Lycée technique Mathias-Adam um Jenker, mä esou ee Lycée, wéi se en elo kritt, hat se net. Dat gëtt natierlech elo net en traditionelle Lycée mat dem komplette Lëtzebuergesche pädagogesche Konzept, mä et gëtt eben eng Europaschoul, an zwar och dann en Deel, wou de Lycée technique wäert drakommen.

Do besteet just..., an dat ass eng Prezisioun (veuillez lire: eng Fro fir eng Prezisioun), déi ech och wéilt un den Educationsmister stellen - ech sinn zwar net méi an der Educationskommission, meng Kollegen aus der Educationskommission hu mech awer drop higewisen, dass et mëttlerweil net méi esou ass, wéi et am initiale Projet virgesi war, dass sollen de Cycle inférieure vum Enseignement secondaire technique an d'Classe-préparatoire dra-kommen, mä Classe-préparatoire a Classes d'accueil. Dat ass awer just eng Fro, déi ech hunn, an den Aarbechten aus der Kommission ass dat jiddefalls esou erauszeliesen, mä dat ass eng Fro, déi ech hunn, ob do kéint just d'Prezisioun kommen: Wat kënn dann elo vun dem Lëtzebuergeschen Deel Schoul eben doranner?

Soss awer mengen ech, dass mer als CSV och begreissen, dass mer eng international Schoul, eng weider international Schoul am Land kréien niewent deenen zwou Europaschoulen, déi mer jo schonn am Zentrum hunn, an dass och eng an de Süde kënn. An ech mengen, do besteet e Potenzial eben och an och e Besoin derfir, well, wéi d'Rapportrice dat gesot huet, et jo esou ass, dass 60% vun de Schüler an där Géigend do hir Mammesprooch net Lëtzebuergesch ass.

An dann natierlech wäerten och nach weiderhin an d'Land Expatriierter kommen, respektiv Europabeamten och derbäikommen, déi natierlech och mat Kanner heihinnerkommen. Déi brauchen also nach weider Offer dovunner. Mir schwätzen och nach herno iwwert dee Projet de loi vun der Extension vum Europäesche Gerichtshaff. Dofir ass et fir eis kloer, dass esou e Besoin besteet an dass mer domadder deem och dann entgéintkommen.

Zu dem Gebai elo selwer ass och ze soen, dass dat hei e ganz innovativ Projet ass, well et ass u sech déi éischte Kéier menges Wëssens, wou wäert e Gebai gebaut ginn u sech ronderëm eng Sportshal. Dat ass also e Gebai, wat ganz kompakt ass. Am Ufank hätt een do geduecht: Kënn do genuch Luucht eran? Dat war en Défi, architektonesch, dat hu se awer gutt geleist. Et bréngt awer och natierlech den Avantage, dass et vum Energiebilan hier eben och positiv ass, also e gudden Energiebilan wäert kënnen kréien, well et esou kompakt ass.

Et erméiglecht natierlech och - dat Gebai, wou et implantéiert ass -, fir kënnen do ronderëm déi Géigend opzewäerten. Et ass jo am Kader ze gesi vun där ganzer Urbaniséierung vun dem Plateau du funiculaire. Dat ass e bëssen esou de Belval-Projet vun Déifferdeng. Do ass jo schonn en Deel och ugefaange ginn, fir Wunnengen do ze bauen. Do wäerte jo nach weider Projekte kommen, wéi elo e groussen Akafszenter. An dofir sinn och elo dee Lycée an déi Europaschoul, déi dohinnerkommen, eng weider Festegung ebe vun deem dote Projet, an et mécht deen domadder jo och da weider, et féiert dee weider.

Do bleift natierlech dann den Défi ze meeshteren, fir dee ganze Site do esou gutt wéi méiglech och unzuschléissen. An da muss een och soen, dass do d'Gemeng jo awer och anticipéiert huet an dass se do déi Projekte jo och zesumme mat der Administration vun de Pons et Chaussées an d'Wëer geleet huet, fir kënnen dat ze assuréieren.

D'Entrée, fir an Déifferdeng an den Zentrum eranzekommen, gëtt jo nei aménagéiert. Dee Rond-point kënn do ewech an et gëtt eng klassesch Kräizung gebaut mat roud Luuchten, well sech erausgestallt huet aus Etüden, dass doduerjer de ganze Verkéier méi fléissend gemaach gëtt, a well et och en faveur ass ebe vun de Foussgänger, déi wäerte mam öffentlichen Transport am beschte Fall natierlech kommen, wou mer en Arrêt hu vum Zuch, deen direkt niewenduläit, dee jo och wäert ausgebaut ginn.

Et war emol eng Kéier souguer e Projet, fir eng Gare ze bauen zu Déifferdeng. Well dat huet Déifferdeng jo och net méi, eng richteg Gare. Mä bon, ech mengen, dee Projet war dunn och Affär gi vun de Spuermesuren. Et gëtt awer wéinstens den Arrêt vergréssert an dat ass jo och nëmmen ze begreissen, well doduerjer dann eben och dee ganze Site vum Funiculaire an eben och déi Schoul gutt ugebonne sinn un den öffentlichen Transport.

Et gëtt awer och weider an de Stroosseréseau investéiert mam Contournement, deen nei wäert gebaut ginn, deen dann och wäert op der Héicht vun där Kräizung herno kuerz virdrun do erakommen. An natierlech muss dann och derfir gesuergt ginn, dass alleguerten déi Autoen, déi awer trotzdeem nach wäerten och zu Déifferdeng ukommen, kënnen hir Plaz fanen. Dofir baue se um ale Contournement, deen elo scho besteet, dee Park & Ride aus. An dat wäert och do sinn, wou d'Proffen, déi mam Auto kommen, hir Parkplazen hunn, well am Projet jo net virgesinn ass, do um Site selwer Parkplazen ze maachen, ausser enger Handvoll. De Site wäert also esou aménagéiert sinn, dass just nëmmen den öffentlichen Transport mam Bus do kann eraufieren, soss ass et eng Sakgaass, déi ebe gespaart ass fir de Verkéier, fir den Autosverkéier, wat mer jo och begreissen.

Bleift nach och d'Fro, wéi et dann herno wäert nach weidergoe mat deem ganze Site, well d'Madamm Lorsché huet jo gesot, et ass am Moment och e Provisorium, dee gebaut gëtt, fir kënnen dann d'Primärschoul respektiv fir de ganzen technesche Lycée... Ass et net esou?

► **Mme Josée Lorsché** (déi gréng), *rapportrice*.- D'Primärschoul bleift an der Primärschoul, wou se elo sëtzen.

► **M. Serge Wilmes** (CSV).- Jo, do sinn nach déi Classe-préparatoire, déi awer och müssen ënnerkommen, an do gëtt jo e Provisorium gebaut. Do ass eben och d'Fro: Gëtt dann do och eng Kéier iergendwou eng fest Struktur herno virgesinn, wann dat soll eng Aart Schoulcampus ginn? Oder wäert dat herno awer vläicht riskéieren, e Provisorium ze ginn, qui dure? Dat